

Tysklandsarbejdere

Fra Wikipedia, den frie encyklopædi

Tysklandsarbejdere var en betegnelse for omkring **100.000 danskere** som under **2. Verdenskrig** (Besættelsen **1940-45**) rejste til Tyskland for at få arbejde. Især i begyndelsen af Besættelsen var arbejdsløsheden i Danmark høj, hvad der gjorde arbejdet i Tyskland tillokkende - også fordi Tysklands krigslykke endnu ikke var vendt. Enkelte blev pga. arbejdsvægring eller protester overført til tvangsarbejde eller KZ-lejre. Efter krigen blev Tysklandsarbejderne fra flere sider fordømt for at arbejde for det forhadte Nazityskland. **Pr. 2006** blev det gjort muligt for de **4.000** tilbageværende tidligere tysklandsarbejdere at søge den Sociale Sikringsstyrelse om tysk pension.

Fra Arbejdermuseets hjemmeside

Den tyske besættelse af Danmark i **1940** kommer til at betyde en forringelse i arbejdernes levevilkår. Mange danskere må tage vejen til Tyskland for at arbejde i rustningsindustrien. Arbejderbevægelsen støtter samarbejdspolitikken. Der skal nogle vanskelige politiske forhandlinger, der er ved at sprænge regeringen, til, før forliget mellem partierne er i hus. "**Maj-**

kriseforliget" **1940** medfører et reallønsfald på omtrent **20%** i løbet af de første to år, og der bliver ved samme lejlighed gennemført forbud mod strejker. **Fagbevægelsen** affinder sig med indgrebene, for at sikre at regeringen ikke bliver sprængt, et forhold de vurderer vil værre et endnu større anslag mod arbejdernes velfærd.

Når **arbejderbevægelsen** accepterer de mange omfattende lovindgreb, sker det bl.a. pga. den store arbejdsløshed det første krigsår - næsten **25% af alle lønmodtagere** er uden beskæftigelse. Men allerede i **1941** falder arbejdsløshedsprocenten til **11,1%** og **1944** er den på **4,6%**. Det er i høj grad besættelsesmagtens anvendelse af dansk arbejdskraft til de mange forsvarsanlæg, der bevirker at arbejdsløshedsprocenten falder i denne periode. Allerede i **sommeren 1940** stiller tyskerne krav om, at **6.000** danske arbejdere skal rejse til Tyskland for at arbejde med kulleleverancer.

Men antallet af danske arbejdere som tyskerne ønsker stiger meget hurtigt, så der i **vinteren 1940** er omtrent **25.000** danske arbejdere i Tyskland. Der er ikke tale om en tvangsudskrivning, men med arbejdsløsheden som alternativ, melder danske arbejdere sig selv i tilstrækkelig stor grad til at tilfredsstille tyskernes ønsker. Ligesom de danske myndigheder lægger pres på arbejderne ved at nægte dem understøttelse, såfremt de ikke tager af sted.

Brev afsendt 12. november 1940 med afsenderadresse: - Hobus Schrauben (*skrue*) fabrik Schwarzenbek bei Hamburg Deutschland.

Brevet er blevet åbnet *geöffnet* censureret og stemplet Oberkommando der Wehrmacht Værnemagtens Overkommando.

Frimærket forestiller Paul von Hindenburg (1847-1934) tysk hærfører og rigspræsident.

Dokumentation v. Louis Timmermann